

Η σημερινή ημέρα είναι σημαντική για την ενότητα της Ευρώπης.

Σήμερα το πρωί, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε την τιμή να υποδεχθεί τον Πρόεδρο Ζελένσκι— ένα πραγματικό παράδειγμα της γενναιότητας, του θάρρους και της ανθεκτικότητας του ουκρανικού λαού. Ο Πρόεδρος Ζελένσκι μίλησε από το Ημικύκλιο, αλλά τα λόγια του αντήχησαν σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ήταν ένα ισχυρό μήνυμα ενότητας και μια υπενθύμιση ότι ο αγώνας για την Ουκρανία δεν αφορά μόνο εδάφη αλλά και την υπεράσπιση των κοινών μας αξιών.

Συμπληρώνεται ένας χρόνος από την παράνομη εισβολή της Ρωσίας στην κυρίαρχη και ανεξάρτητη Ουκρανία. Μπορούμε να είμαστε υπερήφανοι για την πλήρη αλληλεγγύη μας προς τον ουκρανικό λαό.

Ωστόσο, ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται. Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να επέλθει κόπωση — αυτό ακριβώς που ελπίζει η Ρωσία. Θέλει να εξαντληθούν τα μέσα και η υπομονή μας.

Η Ουκρανία εξακολουθεί να χρειάζεται περισσότερη στήριξη.

Η Ουκρανία χρειάζεται όπλα. Στην επόμενη φάση που εισέρχεται τώρα ο πόλεμος θα απαιτηθεί βαρύτερος οπλισμός. Πρέπει να εξετάσουμε τη δυνατότητα αποστολής αρμάτων μάχης, αεροπλάνων και αμυντικών συστημάτων μεγάλου βεληνεκούς και να δράσουμε με ταχύτητα. Δεν είναι καιρός για εφησυχασμό.

Μόνο έτσι μπορούμε να συμβάλουμε στην επίτευξη ειρήνης. Ειρήνης με αξιοπρέπεια. Ειρήνης με ελευθερία. Ειρήνης με δικαιοσύνη.

Η Ουκρανία είναι Ευρώπη. Πέρυσι, πήραμε την ιστορική απόφαση να χορηγήσουμε καθεστώς υποψήφιας χώρας στην Ουκρανία και τη Μολδαβία. Δεν επρόκειτο απλώς για συμβολική πράξη, αλλά για σαφή αναγνώριση του γεγονότος ότι η θέση της Ουκρανίας είναι μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρέπει να είμαστε έτοιμοι να περάσουμε από τα λόγια σε έργα. Η Ουκρανία σημειώνει αξιοσημείωτη πρόοδο όσον αφορά τον ρυθμό των μεταρρυθμίσεών της. Και ευελπιστώ ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις θα μπορούσαν να ξεκινήσουν το συντομότερο δυνατόν — υπό την προϋπόθεση ότι η Ουκρανία πληροί όλα τα αναγκαία κριτήρια.

Η χρονιά που πέρασε μας έδειξε επίσης ότι μπορούμε να συνεργαστούμε για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που προκαλούν οι μεγάλες μετακινήσεις πληθυσμών. Έχουμε αποδείξει ότι έχουμε την ικανότητα να το κάνουμε.

Παρά το γεγονός ότι διαχρονικά και σε διαδοχικές κοινοβουλευτικές περιόδους αντιμετωπίζουμε κάθε τόσο το φαινόμενο της μετανάστευσης, δεν έχουμε κατορθώσει να συμφωνήσουμε σε μια μακροπρόθεσμα βιώσιμη προσέγγιση.

Γνωρίζω ότι ο πειρασμός για μια αυτόνομη πορεία είναι μεγάλος. Αυτό το γνωρίζουν και οι αυταρχικοί. Οι κυνικοί υπολογίζουν σε αυτό. Σε αυτές ακριβώς τις δύσκολες στιγμές πρέπει να αντισταθούμε πάση δυνάμει στον πειρασμό.

Έχω την πεποίθηση ότι υπάρχουν προβλήματα που απαιτούν ευρωπαϊκή απάντηση. Ακόμη και αν τα προβλήματα είναι πολύπλοκα και πολύπλευρα, μπορούμε — και πρέπει — να βρούμε συμφωνίες που υπερβαίνουν τις ανάγκες της στιγμής.

Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο αποτελεί ήδη ένα σχέδιο προς αυτή την κατεύθυνση.

- Υπήρξαν πρόσφατα - και δικαίως - πολλές συζητήσεις για την ενίσχυση των εξωτερικών μας συνόρων. Δεν πρέπει όμως να λησμονούμε ότι μπορούμε από τώρα να αρχίσουμε να αντιμετωπίζουμε τα ζητήματα αυτά διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα την ακεραιότητα του χώρου Σένγκεν μέσω μιας συμφωνίας για ένα κανονισμό σχετικά με διαδικασίες ασύλου και συναφών ελέγχων.
- Έχουμε εξετάσει τρόπους επίλυσης των ζητημάτων που άπτονται των δευτερογενών μετακινήσεων και της αποτελεσματικής αλληλεγγύης. Ωστόσο, οι απαντήσεις στα ζητήματα αυτά μπορούν να δοθούν μέσα από τις συμφωνίες σχετικά με το Eurodac και τον κανονισμό για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης.
- Έχουμε επίσης εξετάσει την εξωτερική διάσταση και τις προσπάθειές μας με σημαντικές τρίτες χώρες. Η συζήτηση αυτή προβλέπεται ήδη στον κανονισμό για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης. Πρέπει επίσης να εστιάσουμε περισσότερο στο ζήτημα των επιστροφών. Πολύ λίγα άτομα που θα έπρεπε και θα μπορούσαν να επιστρέψουν με ασφάλεια στην χώρα τους όντως επιστρέφουν. Αυτό είναι δύσκολο να εξηγηθεί στους πολίτες μας. Μπορούμε να τα καταφέρουμε καλύτερα.

Μπορούμε να μεριμνήσουμε ώστε οι πόροι μας να διατίθενται σε όσους τους χρειάζονται περισσότερο.

- Το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση μπορεί μάλιστα να προχωρήσει πέρα από όλα αυτά τα ζητήματα. Στην ολιστική του μορφή, λαμβάνει επίσης υπόψη καταστάσεις κρίσης, ανώτερης βίας και άλλες απρόβλεπτες περιστάσεις.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο δεν μπορούμε να αποκλίνουμε από τον στόχο μας: την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του νομοθετικού πλαισίου για το άσυλο και τη μετανάστευση πριν από το τέλος της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου.

Αυτή είναι η δέσμευση που ανέλαβαν προς τους Ευρωπαίους πολίτες τον Σεπτέμβριο του περασμένου έτους το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και οι πέντε εκ περιτροπής Προεδρίες του Συμβουλίου. Κάθε συζήτηση εκτός του πλαισίου αυτού θα έχει απλώς ως αποτέλεσμα να καθυστερήσει — ή ακόμη και να παρεμποδιστεί — η μεταρρύθμιση αυτή.

Δεν υπάρχει πλέον χρόνος για χάσιμο. Είναι επιτακτική ανάγκη να αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο συνημοθετών εντός των προσεχών μηνών, ώστε να δοθεί αρκετός χρόνος για την επίτευξη σωστής ισορροπίας και την υιοθέτηση μιας προσέγγισης που θα είναι ανθρωπιστική και δίκαιη για όσους ζητούν προστασία, σταθερή για όσους δεν είναι επιλέξιμοι και αυστηρή για εκείνους που εκμεταλλεύονται τους πλέον ευάλωτους του πλανήτη μας.

Και όπως όλοι γνωρίζουμε, το μεταναστευτικό δεν είναι παρά ένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη. Σε μια εποχή παγκόσμιας αστάθειας με καλπάζοντα πληθωρισμό, υψηλές τιμές ενέργειας, αντιξοότητες για τις επιχειρήσεις και επώδυνους λογαριασμούς για τα νοικοκυριά οφείλουμε να αξιοποιήσουμε το μεγαλύτερό μας πλεονέκτημα.

Φέτος, η ενιαία αγορά μας εορτάζει την 30ή επέτειό της. Αυτά τα χρόνια, οι ευκαιρίες για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές ήταν περισσότερες από ό,τι θα μπορούσαμε ποτέ να φανταστούμε. Το να είμαστε η μεγαλύτερη δημοκρατική ενιαία αγορά στον κόσμο έχει ενισχύσει τη θέση μας διεθνώς. Ακόμη και σε καιρούς όπου αμφισβητείται ο ευρωπαϊκός τρόπος με τον οποίο προσεγγίζουμε τα πράγματα. Εξακολουθούμε να καθορίζουμε παγκόσμια πρότυπα. Επειδή όλοι γνωρίζουν ότι οι πολιτική μας της ανοικτής κοινωνίας και της ελεύθερης αγοράς λειτουργεί αποτελεσματικά.

Η Ευρώπη έχει να προσφέρει πολύ περισσότερα από ό,τι εμείς πιστεύουμε.

Μπορούμε να βασιστούμε σε αυτό. Ας επιταχύνουμε τις επενδύσεις στην Ευρώπη για να επαναφέρουμε την ευρωπαϊκή οικονομία σε σταθερή τροχιά ανάπτυξης και να ενισχύσουμε την ανταγωνιστικότητά μας. Δεν χρειάζεται να επανεφεύρουμε τον τροχό — τα κονδύλια του NextGenerationEU είναι πάντα διαθέσιμα. Ταυτόχρονα, η αναθεώρηση του ΠΔΠ θα μας επιτρέψει να ανακαταλείμουμε τα κονδύλια σε δόσεις που ήταν ήσσονος προτεραιότητας όταν το ΠΔΠ ήταν αντικείμενο διαπραγματεύσεως.

Μόλις την περασμένη εβδομάδα πληροφορηθήκαμε ότι το 2022 οι επιχειρήσεις των κλάδων ενέργειας και ηλεκτρισμού κατέγραψαν κέρδη ρεκόρ. Τώρα είναι η στιγμή να υλοποιηθεί η ιδέα ενός φόρου υπερκερδών.

Γνωρίζω ότι έχει ληφθεί σχετική απόφαση στο παρελθόν, αλλά αν λάβουμε υπόψη μας ότι μία μόνο επιχείρηση ενέργειας πραγματοποίησε πρόσθετα κέρδη ύψους 40 περίπου δισεκατομμυρίων ευρώ, σε μια εποχή που πολίτες και επιχειρήσεις χρειάζονται στήριξη, είναι σαφές ότι υπάρχουν πάρα πολλοί που εξακολουθούν να επωφελούνται από τα κενά του συστήματος.

Σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι σε θέση να αναπτύξει τα επόμενα πέντε χρόνια περισσότερες ανανεώσιμες ενέργειες από ό,τι τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Η αναγκαία αυτή μετάβαση δεν αποτελεί απειλή, αλλά ευκαιρία.

Σήμερα το πρωί, το Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του σχετικά με τον κανονισμό της ΕΕ για το φυσικό αέριο καθώς και τον τελευταίο μεγάλο φάκελο της δέσμης μέτρων προσαρμογής στον στόχο του 55 %, την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Βρισκόμαστε στα τελευταία στάδια προετοιμασίας του κανονιστικού πλαισίου που απαιτείται για τη μετάβαση που συμφωνήσαμε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού νόμου για το κλίμα.

Αυτό που θα πρέπει να κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι να προσπαθήσει να αποκτήσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε παγκόσμιο επίπεδο, μένοντας πιστή στις δημοκρατικές της αξίες και υλοποιώντας την ατζέντα της για την προστασία του κλίματος, στηριζόμενη στο ειδικά προσαρμοσμένο κανονιστικό της πλαίσιο.

Και ενεργώντας με τον τρόπο αυτό, εξακολουθεί να ισχύει αυτό που υποστήριξα τον Δεκέμβριο: πρέπει να αποφύγουμε την ολισθηρή οδό ενός ανταγωνισμού μέτρων προστατευτισμού. Δεν πρέπει να περιχαρακωθούμε. Η οικονομία μας αναπτυσσόταν όλα αυτά τα χρόνια επειδή κάναμε ακριβώς το αντίθετο.

Ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούμε είναι αποτελεσματικός.

Αυτό ισχύει και όσον αφορά την προσπάθειά μας να αυξήσουμε την ακεραιότητα, την ανεξαρτησία και τη λογοδοσία των θεσμικών μας οργάνων. Επ' αυτού, είμαι στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσω ότι χθες το βράδυ εγκρίναμε τα πρώτα μας μέτρα και έχω την πεποίθηση ότι θα συνεχίσουμε την προσπάθειά μας για να αποκαταστήσουμε την εμπιστοσύνη στο Κοινοβούλιο και στο εγχείρημά μας.

Τέλος, θα ήθελα να κάνω μια τιμητική αναφορά στον Νίκο Αναστασιάδη, ο οποίος σύντομα θα παραδώσει τα ηνία της Προεδρίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, μετά από δέκα χρόνια παραμονής στο αξίωμα του Προέδρου. Σας ευχαριστούμε για την προσήλωσή σας στο ευρωπαϊκό μας εγχείρημα, στην ειρήνη καθώς και για όλα όσα έχετε κάνει για την διατήρηση της περιφερειακής σταθερότητας κατά την τελευταία δεκαετία. Αφήνετε βαριά παρακαταθήκη στους ώμους του διαδόχου σας.

Σας ευχαριστώ.